

T.C.
YARGITAY
Dördüncü ceza Dairesi
E.NO.....967/377
Karar No. 3131
749

YARGITAY İLAMI

Temyiz
cezası
Genel
Kurul
Kararını
Bozulan
cezası
Dairesinin
Kararı.

Ev Son
Temyiz
Kararı
3 Salıfı

12/12/1962 günlü Cumhuriyet Gazetesinde yayınlanan makalesiyle Komünistlik propogandası yapmaktan sanık olup İstanbul dokuzuncu Sulh Ceza Ha kimliği kararı ile 24/12/1962 gününde tutuklanan ve o yer üçüncü ağır ceza mahkemesince 16/10/1963 gününde salıverilen ve hükümlerle birlikte tekrar 13/5/1966 gününde tutuklanmış olan Lütfullah Şadi Alkılıçın eylemine uyan T.C.K. nunun 142.nci maddesinin 1.ve 6.Fıkraları ve 59 ncu maddesi uyarınca altı sene üç ay ağır hapsine ve 173 ncu maddesinin son fıkrası gereğince iki sene bir ay Kadıköy mntıkasında ikametle bu süre içinde genel güvenlik gizetimi altında bulundurulmasına 31.ve 33.maddeler uyarınca müebbeden amme hizmetle- rinden menmuyetine ve cezasının infazı süresi içinde kanunî mahçuriyet ha- linde bulundurulmasına tutuklulukta geçen sürenin cezasından sayılmasına ce- za Muhakeme Usulü kanununun 104 maddesinin Birinci fıkrasının 3.Ve iki fıkra- sının birinci bentlerine göre tutuklanmasına 194 lira muhakeme masrafının kendisinden alınmasına dair Yargıtay Ceza genel kurulu nun 19/4/1965 günlü bozma kararına uyulmak suretiyle İstanbul 5.nci Ağır Ceza mahkemesince verilen 13-5-1966 gününü kararın Yargıtayca duruşmalı olarak incelenmesi Sanık ve vekili tarafından süresinde verilen 16/5/1966 günlü Dilekçe ile istenmiş ve gartı aynı günlü depo makbuzu ile yerine getirilmiş olup dosyada mevcut se- beplere dayanılarak bu davaya ait temyiz incelenmesinin yapılmasından istin- kâf edildigine dair bulunan birinci ceza dairesinin 24/1/1967 günlü kararı üzerine ceza genel kurulunun 30/1/1967 günlü kararı ile dosya dairemise t teblig edilmiş ve tensip edilen duruşma gününde raportör üye tarafından ha- zırlanan rapor okunduktan sonra yargıtay savcısı tebliğname münderecatını tekrarlar hükümün onanmasını istenmiş ve sanık vekilleri temyiz lâyihaları mün- derecatını tekrar ve teyidle savunmalarını yapmış olduklarından dosya incele- nerek gereği düşünlüdü:

İstanbulda Çıkan Cumhuriyet gazetesince hazırlanan ve 1962-1963 Yunus Nadi Armağanı makale yarışmasına katılan sanığın bu gazetenin 12/12/1962 günlü nüshasının ikinci sahifesinde yayınlanan ve (TÜRKİYENİN TEK KUR- TULUŞ YOLU:SOSYALİZM)başlığını taşıyan makalede liberalizm ve Sosyalizm arasında mukayeseler yapılmış ve Sosyalizmin memleketimizin geleceği için fayda ve lüzumundan bahsedilmiştir.Makale dikkatle incelendiği takdirde mem- leketimizde kanun dışı sayılması ve beza müeyydesi altına alılmış olmasının sebebi ile yazıda bütün farik vasıfları ile komünizmden bahsedilmemiş olduğu görülmekte isede; Özellikle bütün mal ve mülkün devletleştirilerek ortakla- şa kullanılması,tekmil gelirlerin Devlet tarafından idare ve pay edilmesi mülkiyetin kaldırılması,liberalizmde hukukun amacının zenginlerin para ve mülklerini çıkarlarını devlet eliyle korumak olduğu ve kapitalist olarak va- sıflandırılan bu hukukun tefessüh etmiş bulunduğu sosyalizmin çeşitleri bu- lunmayıp hedifi bütün dünya olan enternasyonalist olduğu yolundaki düşünce- ler komünizm'min kabul ettiği ana fikirlerden olup anayasanın teminatı altında da bulunan memlekette müesses iktisadi ve sosyal düzeni hedef tutan ve yine anayasanın himaye ettiği fikir ve düşünce özgürlüğünün kanuni sınırları dı- şına çıkmış olan fikir ve düşünceler niteliğinde görülmüştür.Makalenin suç teşkil edip etmediğini'nin anlaşılabilmesi için mücerret ilmi yönden in- celemeye tabii tutulması yeterli olmayıp benzeri yazıların genellikle hitap ettiği toplumun kolayca anlayabileceği usluapta yazılmakta olduğu nazara ali- narak okuyanlar üzerinde husule getirmesi mümkün ve muhtemel etkinin de göz- önünde tutulması gereklidir.

Bu itibarla bir kısım bilik kişinin sadece ilmi ölçülerle dayalı taallukları ile resmi bilir kişinin sıfatı bulunmayan ve suç konusunun aslı ve tamamı üzerinde inceleme yapıp yapılmadığı ve ceza mevzu zın nazara alınmış bulunup bulunmadığı kesiîlikle bilinmeyen düşünceler kararda yer verilmesine hukuki imkân görülmemiştir. Bu sebeple sanık ve lerinin bu konulara ilişkin temyiz itirazlarıyla duruşmadaki savunmalarında bulunmamıştır.

Vasfı mahkemece kabul edilmiş olan suçun maddi ve manevi unsuru kapsayıp kapsamadığı yönünden yapılan incelemeye gelince:

1-Suç vasfının isabetle tayin ve takdiri için bir birine çok anlam taşıyan ve fakat kapsadıkları unsurlar bakımından ayırt edilmele: kün bulunan iki terimi (Propaganda) ve (Övme)yi tarif ederek makaledeki nin bunlarda hangisinin unsurlarına uyduğunu tesbit etmek gerekmektedir. Şetli tarifleri yapılabilecek olan bu iki terimin en doğru tarifinin ka yapıcı-sının maksud ve anlayışına uygun olanı bulunacağı gerçeği nazara narak taalluk ettiği kanun maddesinin büyük millet meclisindeki müzake: ni ihtiva eden tutanaklarda mevcut beyanlardan yararlanmak suretiyle ya: tariflerine göre, propaganda: muayyen bir fikrin toplum içinde yayılanı kökleşmesini, ve bu amacın tahakkukunu sağlamak için maddi veya manevi tara baş vurarak telkin, teşvik ve tesirde bulunmak maksadıyla yapılan hamle ve taarruz şeklinde görülen fiil ve hareketler olup bunun dışında lan sair haller ise (Övme) niteliğindedir. Kabul olunan bu tariflerdeki lar bakımından makale inceleminde görülmüştür ki incelenince görülmüştür ki konusu gazete ilgilileri tarafından tesbit edilmiş olan bir makale yar: na katılmış ve memleketimizin geleceği için, liberalizm ve sosyalizmden gisinin daha yararlı olacağı sorusunu cevaplandırmak üzere ikisi arasını mukayeseler yaptıktan sonra sosyalizm terimi altında düşüncelerinin yar rından söz etmiş olup bu düşüncelerin yayılmasını, kökleşmesini amaç tut teşvik ve tahrik edici ifadeler kullanmamıştır. Tasvir ettiği sosyalizmi rulmasında kullanılacak zorun demokrasi kurallarına da uygun olarak kar ve devlet zoru olduğunu açıklamış bulunmaktadır. Makale bu hüviyet ile, taalluk ettiği madde metninde mündemiç bulunan ve gerek propagandanın larından olan hamle, tarruz ve cebir gibi başlıca unsurları ihtiva etmen dir. Diğer taraftan mücerret bir yarışmaya katılmak ve verilen konu hakkı ki kişisel düşüncelerini açıklamak maksadıyla yazılan makalenin tümünü şağı ifade şekli ve bazı dergi ve gazetelere yazı yazdığı anlaşılan sar sahip olduğu böyle bir imkândan yararlanmaksızın yayınlanıp yayınlanma ancak jürinin takdirine bağlı olan bir makale ile muayyen fikir ve kana rini yayma yolunu tercih etmesi ihtimalinin uzak bulunması keyfiyetleri olayda propaganda kastının vücudunu kabüle imkân vermemektedir.

Yukardan beri yapılan incelemelere ve açıklamalara göre sanık katıldığı bir yarışmada-ki belli konu dolayısıyla beğenip benimsediği v hakkukunu temenni ettiği fikir ve düşüncelerini ifade eden suç konusu n de Propagandanın maddi ve manevi unsurları tekevvün etmiş olduğu ve bu lar dışında mütelaa edilmesi iktiza eden (Övme) suçunun kapsam ve anlamı de bulunduğu sonuç ve kanaatine varılmış bulunmaktadır.

TÜRKİYE

Olayın bu açıdan incelenmesi ve suç vasfının ona göre tayin ve takdir gerekirken yazılı düşüncelerle eğlemin propaganda vasfında kabulü suretinde hüküm tesisi,

Bozmayı gerektirmiş ve sanık ile vekillerinin temyiz itirazları ve duruşmadaki savunmaları bu itibarla yerinde görülmüş olduğundan tebliğname-deki ve yargıtay savcısının duruşmadaki onama isteğinin reddi ile hükmün bu sebepten BOZULMASINA depo parasının geri verilmesine, bozma sebebine ve tutuk kaldığı süreye nazaran başka sebeple tutuk veya hükümlü bulunmadığı takdirde sanığın TARHİYESİNE ve salıverilmesinin mahalline telle bildirilmesi için C.Başsavcılığına müzekkere yazılmasına 10/5/1967 gününde oybirliğiyle karar verilerek Yargıtay Savcısı Nedim Mısırlıoğlu ve zabıt kâtabi Mehmet Yücebaş ve duruşma tutanağında gösterilen sanık vekilleri hazır oldukları halde açıkca usulen tefhim edildi.

11/5/1967

Aslının Aynıdır.
25/5/1967

Başkan üye üye üye üye
Ferruh Adalı Nedim Mısırlıoğlu Selâhî Akdoğan Semî Dâî Semî Arkan

TÜRKİYE SOSYAL İSTİSMAR KURUMU
YÜSTAV TARİH ARAŞTIRMALARI